

HALA ESKATU DUTE ZAZPI ABOKATUK, 'HERIOTZAREN KARABANAN' PARTE HARTU ZUELAKO DIKTADORE OHIAK

Pinocheti senadore immunitatea kentzeko prozesua hasi du Txileko Justiziak

■ Egun bizi arteko senadorea denez, ezin da epaitu diktaduran giza eskubideak urratzeagatik

■ Lagos presidenteak esan du errespetatu egingo duela Justiziaren eta Fiskaltzaren erabakia

■ Eskuin oposizioa haserre mintzatu da esanez epaiketa «politikoa» dela eta «jazarpen hutsa»

Erredakzioa / Donostia

TXILEKO Apelazio Gorteak prozesua hasi zuen atzo Augusto Pinochet diktadore ohiari senadore immunitatea kentzeko. Zazpi abokatuk eskatu zuten epaiketa egitea diktadore ohiari immunitatea kentzeko, eta horren alde egingo du Estatuko Defentsa Batzordeak, Fiskaltzak.

Pinocheti leporatzen zaio heriotzaren karabanan parte hartu izana, 1973ko irailaren 11n estatu kolpea jo eta aste batzuk geroago. Talde militar bat zen karabana hura, eta 72 preso politiko exekutatu zituen herrialdeko zenbait hiritan. Exekutatu aurretik ez zitzairen epaiketa egin presoiei.

Gainera, diktadore ohiaren aurka 92 kereila kriminal daude auzitegitan.

Baina legebiltzarkide immunitatea du Pinochetek. Bizi arteko senadore da, Konstituzioak hala biltzen duelako. Horregatik, ezin da epaitu Txilen 1973tik 1990ra iraun zuen diktaduran giza eskubideak urratzeagatik.

Prozesua aurrerapausoa dela uste du Txileko Gobernuak. Diktadore ohiari Txilen epaiketa egiteko «adina baldintzak» badirela erakusten du prozesuak, Gobernuak ministro idazkari nagusi Claudio Huepek atzo esan zuenez. «Munduari erakutsi diogu egia zela Txileko sektore guztiek esan zutena Pino-

RICARDO MAZALAN / AP

Augusto Pinochet, Ricardo Izurieta Txileko Armadako komandanteari besotik heltzen, diktadore ohiak Londrestik Santiagora heltzean joan den martxoan.

chet itzuli zenean: Txilen bazeudela baldintzak hori epaitzeko».

Lagos eta Izurieta arteko bilera

Ricardo Lagos presidenteak, ordea, ez zuen ez alde batera ez bestera egin herenegun hitz egin zuenean. Justizia epaitegien eta Estatuko Defentsa Batzordeen erabakia errespetatuko dituela adierazi zuen. Ricardo Izurieta Armadako komandante-

buruarekin bildu zen herenegun Lagos, Pinocheti immunitatea kentzeko epaiketa aztertzeko.

Bileran Lagosek Izurietai esan zion Txileko erakundeek askatasun osoz lan egingo dutela espero duela, Defentsa ministro Mario Fernandezek atzo azaldu zuenez. Izurietak zer esan zuen ez zuen argitu Fernandezek, baina indar armatuek epaitegiak beti errespetatu dituztela azpimarratu zuen ministroak.

Prozesuak aurkako iritziak ere sortu ditu Txilen. Bata-sun Demokrata Independentea eskuin alderdiko lehendakari Pablo Longueira haserre azaldu zen atzo. Epaiketa «politikoa» eta «jazarpen bat» zela esan zuen.

Nazioartean ere izan zuen oihartzuna epaiketak. Amnesty Internationalek adierazi zuenez, gizateriaren aurkako krimenen erantzuleak zigortu egin behar dira.

Hamabi komunisten eta Letelierren hilketekin lotzen dute Pinochet, lekukotza berriek

■ MANUEL RODRIGUEZ FRONTE PATRIOTIKOA mugimendu komunistako 12 kideren hilketarekin zerikusia du Augusto Pinochet diktadore ohiak, argitaratu berri den agiri baten arabera. Txileko prentsak kaleratu du berria.

IZN Informazioen Zentral Nazionalak hil zituen komunistak Santiagon, 1987ko ekainaren 15ean eta 16an. Diktadura militarreko polizia sekretua zen IZN, DINatik sortua, eta Pinochet aginduetara zegoen. Hala biltzen du 44 lege

dekretuak, 1980ko abuztuaren 22koak. Cesar Benavides Defentsako eta Sergio Fernandez Barne ministro ohiek sinatu zuten dekretua.

Horren arabera, IZNko Unitate Antiterroristak ekintza «subertsiboak» egin ditza-

ke, soilik «Errepublikako presidenteari» oniritziarekin. Orduan, Augusto Pinochet zen Txileko agintari militarra.

Bestalde, DINA polizia sekretuko brigadier jubilatatu batek esan duenez, 1978an notario aurrean gezu-

rra esan zuen Pinocheti ez leporatzeko Orlando Letelierren hilketa.

Atzerri ministro zen Letelier, 1973ko estatu kolpearen aurretik. Hori 1976an hil zuten EEBBetan, idazkari batekin zihoan autoan bonba bat lehertzean.

Zimbaweko oposizioa ez da aurrerantzean «besoak gurutzatuta» egongo

■ Alk esan du oposizioak pairatzen duela zuzenean bortizkeria

Erredakzioa / Donostia

MORGAN TSVAGIRAI ADM Aldaketa Demokratikorako Mugimenduko buruzagiaren, Zimbaweko oposizioko mugimendu garrantzitsuenekoaren, pazientziak goia jo du. Aurreko asteetan baino zorrotzago mintzatu zen atzo, herrialdeak bizi duen bortizkeria giroaz. Oposizioko buruzagia, Robert Mugabe lehendakariari zuzendu zitzaion hitz egitean, eta horri leporatu zion bortizkeria.

Egoeraren aurrean, oposizioa ez da geratuko «besoak gurutzatuta». «Gobernuan dauden politikoek jendaurrean onartu dute bortizkeria, eta beraz, horien errua da herrialdeak bizi duen kaosa. Beraien etxebizitzetara erasotzeko arriskua dute. Orain arte jarrera bake-tsua eduki dugu, baina mugara heldu gara», adierazi zuen Tsvagiraik.

Izan ere, astelehenetik atzo arte oposizioko hiru kide jipoituta hil zituzten ZANU Zimbaweko Bata-sun Nazional Afrikarreko jarraitzaileek. Mugabek zuzentzen du alderdi hori. Kariban eta Hararen gertatu ziren ezbeharrak, Zimbawe iparraldean. Hil honetan oposizioko 11 lagun hil dira, Gobernuan agintean dagoen alderdiko jarraitzaileen esku.

Bi hilabete pasatxo istilutan

Amnesty International (AI) erakundeak atzo esan zuenez, oposizioa eta nekazarien komunitatea pairatzen ari dira bortizkeria Zimbawen. Gerra beteranoek eta ZANUkoek haiek beldurtzen ari direla esan zuen AIk.

Joan den otsailean hasi ziren istiluak Zimbawen. Lurjabe zurien etxalde ugari okupatu zituzten gerra beteranoek, lurra herritarren artean bana dadila exijitzeko. Mugabek berehala babestu zuen okupazioa, eta oposizioak gogor gaitzetsi.